

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fiskeridirektoratet

Marts 2008

J.nr.: 2008-00408

Ref.: ESJE

REFERAT

**Vedr.: Møde i Udvalget for Muslingeproduktion den
29. januar 2008**

Deltagere:

Birgit Bolgann, formand, Fiskeridirektoratet

Stig Prüssing, Fiskeridirektoratet

Maria Krohn, Fiskeridirektoratet

Esben Sverdrup-Jensen, Fiskeridirektoratet (ref.)

Henrik Haarh, Direktoratet for FødevareErhverv

Janet Nørregaard, Direktoratet for FødevareErhverv

Ole Lundberg Larsen, Danmarks Fiskeriforening

Jan N. Hansen, Danmarks Fiskeriforening

Peter Willadsen, Danmarks Fiskeindustri og Eksportforening

Søren Mattesen, Danmarks Fiskeindustri og Eksportforening

Per Dolmer, Danmarks Fiskeriundersøgelser

Brian Thomasen, Dansk Akvakultur

Tage Petersen, Dansk Fisk

Britt Vernegren-Kærn, Limfjordskompagniet

Arne Bækgaard, Foreningen Dansk Skaldyropdræt

Frans O. Højer, Dansk Skaldyrscenter

Lars Ib, Business Institute

Flemming Møhlenberg, DHI Group

Jørgen Jørgensen, Miljøcenter Ringkøbing

Kjeld F. Jørgensen, By- og Landskabsstyrelsen

Henning Karup, By- og Landskabsstyrelsen

Jens Kjerulf Petersen, Danmarks Miljøundersøgelser

Henning Mørk Jørgensen, Danmarks Naturfredningsforening

Salima Benali, Fødevarestyrelsen

Jacob Bregnballe, Dansk Akvakultur

Birgit Bolgann bød velkommen, gennemgik dagsordenen, introducerede dagens tema og opfordrede til en kort præsentationsrunde, som blev gennemført.

1) "Siden sidst"- orientering fra Fiskeridirektoratet om særlige områder eller sager, herunder:

Status på ansøgninger/tilladelser om opdræt i vandsøjlen:

Stig Prüssing orienterede om at der i slutningen af 2007 blev givet forhåndstilladelser til 9 anlæg i Limfjorden. Én er endeligt godkendt. Der blev givet to afslag, begge med henvisning til at anlæggene er placeret på vanddybder mindre end 4 meter. Der er i alt givet 50 tilladelser til opdræt af blåmuslinger.

Status på ansøgninger om depot-/lagerområder, herunder ny bekendtgørelse herom.

Stig Prüssing orienterede om at bekendtgørelse nr. 14 af 16. januar 2008 om tilladelse til udlægning af blåmuslinger i depot er trådt i kraft, og nye depotområder er inkluderet i teksten. Der blev i 2007 givet fire tilladelser til udlægning af blåmuslinger. Efter ikrafttrædelse af ovennævnte bekendtgørelse har Fiskeridirektoratet modtaget fire ansøgninger.

Projekt i Vadehavet vedr. forsøgsfiskeri af blåmuslinger og stillehavsøsters

Birgit Bolgan orienterede om baggrunden for tilladelsen til at opfiske 700 tons blåmuslinger i Vadehavet frem til udgangen af februar 2008. At DFU (nu DTU Aqua) havde forestået miljøkonsekvensvurderingen, og at miljømyndighederne havde godkendt det planlagte fiskeri. Hun understregede, at det i forbindelse for fremtidige tilladelser ville være nødvendigt at opdatere miljøkonsekvensvurderingen. I praksis er to fartøjer involverede i fiskeriet.

(Miljøministeriet tilbagekaldte, på baggrund af reviderede beregninger af fødebehovet for især edderfugle, ovennævnte tilladelse den 12. februar 2008)

Vedrørende stillehavsøsters (*Gigas*) orienterede Birgit Bolgan om arbejdet med at skabe fuldt overblik over artens udbredelse i danske farvande og mulighederne for at reducere dette. Hun oplyste, at der ikke foreligger en bekæmpelsesplan og at det er Miljøministeriets vurdering, at direkte fiskeri ikke kan udrydde arten.

Arne Bækgaard spurgte om der er særlige regler / restriktioner for udnyttelsen af Gigas som bifangst, og om arten bør betragtes som en trussel eller et potentiale.

Per Dolmer bemærkede, at udbredelsen af Gigas kunne holdes nede ved fiskeri. Det gælder i de områder hvor østers fortsat ligger frit, i områder hvor Gigas er sammenvoksede på banker, synes fiskeri meget vanskeligt. Gigas bør fiskes i områder med blåmuslinger for at begrænse dens overtagelse af disses habitater.

Birgit Bolgan understregede at bifangstregler har til hensigt at beskytte arter, mht. til Gigas og andre invasive arter er der ikke grundlag for beskyttelse, og dermed ikke umiddelbart restriktioner for bifangst.

Søren Mattesen bemærkede, at der ikke er nogen kommerciel værdi i Gigas, dertil er kvaliteten for ringe.

Muslingefiskeriet i Vejle Fjord

Birgit Bolgan orienterede om at der eksisterer 6 tilladelser til fiskeri på den jyske østkyst. Med udgangspunkt i erfaringer med selvforvaltning fra Limfjorden, samarbejder DTU Aqua og erhvervet om etablere en række tiltag, som imødekommer de problemer og den kritik der har været forbundet med fiskeriaktiviteterne i området. Kommunen bakker op om denne fremgangsmåde.

Ole Lundberg Larsen bemærkede, at der er vigtigt at drage på de positive erfaringer fra Limfjorden, at få formidlet hvad fiskeriet går ud på og hvad muslingerne gør for miljøet.

Ny Regulering af muslinge- og østersfiskeriet

Birgit Bolgan orienterede om arbejdet med forslaget fra Danmarks Fiskeriforening om en licensordning lig FKA for muslingefiskeriet i Limfjorden. I andre fiskerier viser erfaringen at denne type forvaltning ofte fører til en hurtig omstrukturering af flåde og erhverv. Hun understregede at en eventuel ny reguleringsform i sidste ende bliver resultatet af en politisk beslutning.

Birgit Bolgan orienterede om, at bekendtgørelse nr 24 af 23. januar 2008 om ændring af bekendtgørelse om østersfiskeri i Limfjorden netop var trådt i kraft. Ændringen af bekendtgørelsen er et værktøj til at begrænse tilgangen til østersfiskeri i Limfjorden,

særligt med håndbrejle. Fiskeridirektoratet havde vurderet, at det var nødvendigt at begrænse tilgangen til fiskeriet, da bestanden ikke gav grundlag for flere aktive fartøjer.

Ole Lundberg Larsen bemærkede, at det er vigtigt for fiskeriet videre udvikling, og dets muligheder for til tilpasse sig udviklingen på markeder og miljøområdet, at en FKA lignende regulering gennemføres hurtigst muligt.

2) TEMA: Perspektivplan for den danske Skaldyrbranche 2007 til 2013. (Dokument vedhæftet)

Frans Høyer introducerede den udsendte Perspektivplan, arbejdets forløb og gav så ordet til konsulent Lars Ib.

Lars Ib præsenterede det metodiske grundlag for perspektivplanen samt del og hovedkonklusioner.

Per Dolmer spurgte til hvem, som stod som afsender på planen, og konstaterede at er tale om en perspektivplan og ikke en udviklingsplan.

Frans Høyer understregede, at det er Dansk Skaldyrcenter, som er afsenderen af produktet, men at rapporten i høj grad udtrykker holdninger fra de forskellige grupper i branchen. Han forklarede endvidere, at det netop var tale om en perspektivplan, som udtrykte visioner, muligheder og begrænsninger for den videre udvikling at skaldyrbranchen. Forfatterne havde ikke haft til hensigt at lave en decideret udviklingsplan, men at en sådan ville være et naturligt næste skridt i det videre arbejde.

Arne Bækgaard spurgte til det videre forløb og hvorledes man havde tænkt sig at følge op på rapportens vidtspændende anbefalinger.

Frans Høyer fortalte, at Perspektivplanen bidrager med at identificere nogle indsatsområder, hvor det er vigtigt, at branchen i fællesskab tager fat. Han understregede, at Dansk Skaldyrcenter gerne ville facilitere det videre arbejde.

Birgit Bolgan opfordrede hver interessent i branchen til at prioritere rapportens pointer, ud fra hvad der er relevant for den enkelte. Hun understregede at processen har været god, og at alle interessenter er blevet hørt. Processen har også vist, at der fortsat findes en række udfordringer i bl.a. samarbejdet mellem myndigheder og erhverv. Fiskeridirektoratet vil i den forbindelse tage initiativ til en række drøftelser med hver enkelt gruppe i branchen.

Per Dolmer bemærkede, at rapporten kan understøtte en udvikling, men at den ikke fungerer som en perspektivplan, så længe der ikke foreligger en decideret handlingsplan. Rapporten må ses som en afrapportering af en proces.

Frans Høyer erklærede sig uenig i ovenstående.

Britt Vernegren-Kærn spurgte til formålet med perspektivplanen

Frans Høyer forklarede, at den danske muslingebranche er en niche, at produktet er af en unik høj kvalitet, men at der i høj grad er behov for fælles fodslag hvor det er muligt. For eksempel i form af en fælles "branding" af den danske musling.

Søren Mattesen medgav, at der, især på ferskvareområdet, er potentiale i at promovere danske muslinger under ét fælles brand.

Ole Lundberg Larsen Danmarks Fiskeriforening betragter rapporten som et godt øjebliksbillede af erhvervets status, men savner mere substans i perspektiveringerne / handlingsplanerne, særligt efterlyses mulighederne i samarbejdet med forsknings- og vidensinstitutionerne.

Frans Høyer understregede igen, at rapporten ikke skulle gøre mere end den har gjort. Resultatet stemmer overens med opdraget. En handlingsplan ville have krævet helt andre ressourcer end de, der blev bevilliget til dette projekt.

3) Rapport om udvikling af kulturbanker i Limfjorden.

Gennemgang v/Per Dolmer

(PowerPoint præsentation er vedhæftet.)

4) Orientering om EFF-midler v/Henrik Haahr, DFFE.

Henrik Haahr orienterede om det danske fiskeriprogram under Den Europæiske FiskeriFond (EFF) godkendt pr. 1. januar 2008.

EFF giver mulighed for støtte under følgende indsatsområder: Akvakultur, produktionsforøgelse, bæredygtighed og kvalitet.

Den eksisterende ordning til akvakultur dækker op til 30 procent af udgifterne i forbindelse med etablering og investeringsprojekter.

Under de kollektive ordninger er der mulighed for at opnå fuld finansiering af projekter, der omhandler f.eks. markedsføring og erhvervsfremme, projekter skal dog have generisk karakter og må ikke udelukkende omhandle et enkelt produkt f.eks. blåmusling.

Der er yderligere mulighed for at opnå støtte til udvikling af nye anlæg, samt afprøvning af nye teknikker.

Under ordningen til beskyttelse af akvatisk flora og fauna er der mulighed for at opnå støttet til projekter, som omhandler genopretning af habitater.

Der er yderligere en række ordninger under udarbejdelse.

Det danske EFF program har et samlet budget på 250 mio. kr. heraf sættes 10-20 mio. kr. af til akvakultur.

Der vil være to årlige ansøgningsfrister: forår / efterår.

5) Orientering om forskningsprojektet: Marine bio-production and shellfish research: development of sustainable off-shore shellfish mariculture in Denmark (MarBioShell) v/Flemming Møhlenberg, DHI.

(PowerPoint er vedhæftet)

6) Orientering om vand- og natura2000planlægningen (Miljømålsloven) v/By- og Landskabsstyrelsen (Henning Karup, BLST)

(PowerPoint er vedhæftet)

Jørgen Jørgensen supplerede med at understrege at planen har karakter af en række guidelines for hvilke aktiviteter, som kan foregå og hvorledes. Den endelige anvendelse er endnu ikke på plads. Planen giver mulighed for en differentieret indsats i forskellige vandområder og tilbyder derfor forvaltere et vist rum for fortolkning og fleksibilitet.

Søren Mattesen spurgte til diskussionen af "erhvervsområder" i forbindelse med udarbejdelsen af Natura2000-planerne.

Henning Mørk Jørgensen bemærkede, at der ikke eksisterer deciderede "erhvervsområder" i vandrammedirektiverne, der er dog enkelte undtagelsesmuligheder.

Birgit Bolgan understregede at det komplicerede arbejde med Natura2000-planerne og integrationen af miljømålsloven er i fuld gang. Fiskeridirektoratet vil i tilknytning til de planlagte opfølgingsmøder i forbindelse med perspektivplanen inddrage vandmiljøspørgsmål.

7) Beretning fra erhvervene.

Salima Benali inviterede på vegne af Fødevareministeriet, Foreningen Muslingeerhvervet til drøftelser af ministeriets afgørelse om regler for transport af muslinger mellem fangstpladser ved den jyske østkyst og konditioneringsanlæg i Limfjorden. Limfjordens status som godkendt zone, med hensyn til *Bonamia ostreae* og *Marteilia refringens*, er uændret.

Søren Mattesen anmodede om, at det blev taget til referat, at Fødevareministeriet efter to år endnu ikke har truffet afgørelse i ovennævnte sag. At Foreningen Muslingeerhvervet, som forestår transporterne, ikke var blevet orienteret i sagen. At det er uholdbart at give et mundtligt svar i form af en invitation til drøftelse efter to års arbejde. At sagen må forelægges ministeren.

Arne Bækgaard bemærkede, at det er uhensigtsmæssigt og risikabelt at flytte arter på tværs af farvande.

Birgit Bolgan forsikrede, at ovennævnte ville blive taget til referat, og at det ville blive givet videre til Fødevarestyrelsen og Fødevareministeriets departement, at der blev rykket for en afgørelse.

Ole Lundberg Larsen udtrykte tilfredshed med udviklingen i Vadehavet og potentialerne i Vejle Fjord, igen understregede han behovet for en licensaftale i Limfjorden, der indebærer fuld omsættelighed.

Arne Bækgaard fortalte at opdrætsbranchen for hovedpartens vedkommende nu er i konsolideringsfasen. Man har i erhvervet et: *”.....fortrøstningsfuldt udsyn, med udfordringer.”*

8) Eventuelt, samt dato for næste møde.

Udvalget besluttede at næste møde skulle lægges ca. 6 måneder frem. Fiskeridirektoratet indkalder.